

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 104.

V Ljubljani, v četrtek 12. maja 1887.

Letnik XV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 11. maja.

Budgetna razprava.

(Trinajsti in štirinajsti dan.)

Iz zadnjega Šukljatovega govora naj omenjam za zdaj še samo to, kako je posvetil Aussererju in vsem onim kričačem, ki pri vsaki priliki kvasijo, da slovensko ljudstvo nove slovensčine ne ume. Pri neki porotni obravnavi v Novem mestu imela je pričati tudi neka Kočevarica. Ko jo g. predsednik pokliče, začne žena z veliko urnostjo po kočevski pripovedovati, kar je vedela. Pa noben sodnik in noben v nemščini izučen porotnik je besedice ni razumel, in so se vsi kar pogledovali. Vprašal jo je v drugič, pa z istim vspehom, in sodnija bi ne bila vedela, kaj je žena pričala, ko bi ne bil vstal eden izmed porotnikov, ki je nekdanj s Kočevarji občeval, ter sodniji razložil, kaj žena pripoveduje. Tako je toraj tudi nemščina drugačna, kakor so ljudska narečja in tudi Nemeec Nemea ne razumeva, ne da bi pa iz tega tako sklepali, kakor je sklepal Ausserer gledé slovenskega jezika.

Ob koncu svojega govora je Šuklje predlagal, da naj se dovoli 5000 gold. za drugega sekejskega načelnika. Tega predloga ni stavil v svojem lastnem imenu, ampak stavil ga je vsled sklepa eksekutivnega odbora desnice, ki je po obširnih dogovorih z ministerstvom sklenila vladi spolniti to prošnjo.

Slovenski poslanci so se pri dotičnih razpravah v klubu zlasti potegovali za obrtniško šolo v Trstu in za šolstvo po slovenskih deželah sploh, pri katerem se bo treba že skoraj ozirati na želje, zahteve in potrebe slovenskega prebivalstva. Zatrjevalo se je, da se hoče vlada odslej tesneje okleniti desnice in da se bo tudi naučni minister oziral na raznotere tirtjatve in vstrezal desnici. Res se je v svojem govoru nekako odmikal od leveice, in dr. Weitlof, ki je prvi govoril, je povdarjal, da je politično zanimanje levičarjev za naučnega ministra ugasnilo, ali večeraj je minister vse nade zopet podrl in se dobrikal levičarjem. Veliko nevoljo je zbujal s svojimi ugovori proti poslancu Šukljatu in zlasti s konečno opazko, v kateri ga je hudomušno smešil, da ni jurist, ker bi sicer vedel, kaj se pravi menjico akceptirati. On ni sprejel nobene menjice, toraj mu je tudi ni treba izplačevati, to se pravi, on Slovincem ni dal nobenih obljub, toraj tudi nima nobene zaveze jim kaj privoliti.

Te brez ovinkov izražene besede ministrove pripravile so slovenske poslance, da so se glasovanja o stroških za središčno vodstvo zdržali, in da bi tudi nihče izmed njih ne bil stavil predloga, ko bi bili vedeli, da naučni minister izjemo dela od drugih ministrov. Ker ne njemu, ampak skupnemu ministerstvu na ljubo je desnica sklenila glasovati za drugega sekejskega načelnika, in le vsled skupnega priporočila klubovih načelnikov je poslanec Šuklje, ki je bil prvi desniški govornik, v zbornici stavil dotični predlog, da bi se ga ne bil poprijel kak levičar in desnico spravil v zadrego.

Minister je v svojem govoru omenjal tudi Tržaške obrtniške šole, ali iz njegovih besed se ne dá sklepati, da bi se na tej šoli slovenski učenci poučevali v slovenskem jeziku, minister le obeta slovenskim mladeničem pripraviti priliko za obrtni poduk v maternem jeziku in pretresati, bi li to ne

bilo mogoče v nekaki zvezi s strokovno šolo, ki se snuje v Ljubljani. S tem bi bilo pač pomagano slovenskim učencem na Kranjskem, slovenski prebivalci na Primorskem pa bi bili tudi v tem slučaju prepuščeni poitalijančevanju v novi obrtni šoli Tržaški, zato slovenski poslanci s to na videz ugodno rešitvijo dotičnega vprašanja niso bili zadovoljni in jim tudi ni ostajalo drugega, kakor to svojo nezadovoljnost izražati v tem, da za dotično budgetno točko niso glasovali.

Včeraj je jako obširno moravski poslanec dr. Začek razpravljal šolske razmere na Moravskem in dokazoval, koliko več šol imajo Nemci, kakor Čehi, dasi je Čehov na Moravskem trikrat toliko, kakor Nemcev. Očital je levičarjem, da jim je bilo zmerom in povsod ponemčevanje pred očmi, in je vzbudil strašanski vihar, ko je rekel, da njihovi pesniki niso priporočali take svobode, kakoršno si mislijo levičarji in da bi te pesnike rudečica oblila, ko bi sedaj živeli in videli, kaj nemški liberalci počenjajo. Po teh besedah je vstal strašanski ropot; razlegali so se klici: To je nesramnost, tega ne trpimo! In ko je hotel Začek govoriti dalje, ponavljal se je ropot in postajal čedalje huji, ker so z levičarji sikali in ropotali tudi poslušalci na galerijah. Dolgo je trajalo, preden se je šunder polegel in je mogel Začek skleniti svoj govor.

Za njim je bil dogovorjen sklep razprave, ali ko je prišlo do glasovanja o tem, predlagal je Heilsberg ustmeno glasovanje, ker so se na desni strani čule tako nesramne zabavljece. Tako glasovanje traja navadno pol ure, zato so si poslanci mislili, naj se te pol ure prepusti raje še enemu govorniku, kakor da bi se tratil čas z glasovanjem, in je bil v ta namen baron Romaszkan umaknil svoj predlog o sklepu razprave.

Govorili so še Türk, Tonner in Bendel, ki je zopet pogreval pritožbe o zatiranju Nemcev. Ker je Šuklje v svojem govoru omenjal pohujšljivega ravnarja nekterih profesorjev v Ljubljani, zlasti Binderja in Samhaberja in Weitlofu na njegova psovanja na slovenske knjige in spise odgovarjal z ukazom deželnega šolskega sveta, s katerim so bile iz verskih, nravnih in patrijotičnih ozirrov prepovedane Samhaberjeve pesni za šolske knjižnice, je Bendel trdil, da se je dotična preiskava proti Samhaberju zanj ugodno izvršila in da je ravno večeraj iz Ljubljane došlo dotično naznanilo.

Preden je pričel govoriti poročevalec Mattuš, oglasil se je še poslanec Weber, ki ga je smešil učni minister v svojem govoru, kakor da bi bil revež na duhu, ter je ministru rekel, da nima ne sposobnosti, ne pravice presojati njegovih duševnih zmoglost.

Ljudske šole v slovenskih deželah.

V večerni seji pričela se je razprava o šolskem nadzorstvu in je poslanec Klun čez eno uro govoril o šolskih razmerah na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in v Trstu. Mirno in stvarno je opisoval nespametno in nepedagogično vravnava šol na Štajarskem in Koroškem, ostro šibal šolsko oblast Tržaškega mestnega starešinstva in konečno priporočal resolucijo, ki ste jo objavili telegrafično.

Desnica in levica ste jako pazljivo poslušale zanimivi govor in govorniku prav pogostoma pritrjevale z dobro-klici. Na koncu pa so se v tolikem številu gnjetli okoli njega, kakor ne kmalo in mu

izrekli priznanje za govor in za pogum, s katerim je razkril krivice, ki se godé slovenskim prebivalcem. Govor Vam pošljem po stenografičnem zapisniku.

Tržaški poslanec Luzzatto je oporekal Šukljatu in Klunu, češ, da je zgolj obrekovanje in sumničenje, kar sta omenjala gledé razmer v Trstu, in da naj raje pometata doma, kjer se Nemcem tako strašno slabo godi. Slovenci v Trstu so zadovoljni in imajo tam 11 čisto slovenskih šol. (Klici: v okolici, ne pa v mestu.) Tudi slovenski poslanec Nabergoj se ne pritožuje v zbornici. (Klici: Pa še kako se je pritoževal!)

Tudi koroški poslanec Ghon je vstal in jako surovo napadal govornika. Omenjal je peticij za slovenske šole in rekel, da teh peticij niso sprožili ljudje sami, ampak da izvirajo od slovenskih hujskalcev, kakoršnega smo danes slišali govoriti. Poslanec Klun se je zaradi te surovosti pritožil pri predsedniku, ki je danes Ghona zaradi tega pokaral in poklical k redu. Tudi zaradi neopravičenih napadov tržaškega poslanca se je pritožil in bo predsednik reč pretresal, ko dobi v roke stenografični zapisnik. Danes se razpravlja bogočastje in so o kongru govorniki štajarski poslanec dr. Pscheiden, tirolski poslanec Lorenzoni in poljski poslanec Kopyczinski. Minister je obljubil, se na pritožbo ozirati in storiti, kar bo v njegovi moči.

Anastazija Grüna spomenik

bil je danes zopet na dnevnem redu državnega zbora. Nemško-česki poslanec Pollak se je hudoval, da so spomenik tako zaslužnega moža v Ljubljani že tolikokrat onesnažili in je vladi očital, da je vsega tega ona sokriva, ter je predlagal, da naj se v zadostenje tega žaljenja Nemcev Anastaziju Grünu v Ljubljani na državne stroške postavi velik spomenik. Vsi levičarji so podpirali ta predlog, ki pride vsled tega v budgetnem odseku v obravnavo, o katerem smemo pa že zdaj reči, da ne bo obveljal.

Govor poslanca dr. Gregorca

v državnem zboru dne 3. maja 1887.

(Konec.)

Vsled tega je nemščina del skupnega poduka, t. j. v slovenski ljudski šoli morajo predavati se vsi predmeti tudi v nemščini (Čujte, čujte! na desni) in to že v drugem šolskem letu (Čujte, čujte! na desni), ko se je poskus v nemščini pričel že v prvem razredu in sicer najprvo posamič, potem pa skupno. (Čujte, čujte! na desni.) Dalje se pravi: Nauk naj dobiva polagoma utrakvističen značaj, iz kterega se konečno nemščina zmagonosno dvigne kot podučni jezik. (Čujte, čujte! na desni.)

Delo mora imeti tudi svojo krono in ta je, da se otrokom pri telovadbi nemški tehnični izrazi v glavo vbijajo (Posmeh na desni), in pa da otroci nemško-narodne pesni popevajo, kakor so: „nemška vahta“ ali pa „nemška pesem“. (Ugovor na levi.) Tako se godi Slovincem in to je zasramovanje člana XIX.

Vse to sem navedel zaradi tega, da dokažem, da kakor je stvar sedaj, se pač ni nadjati, da bi doživeli kmalo mednarodni mir in da bi narodi drug drugemu pravični postali. Mednarodni boj ostal nam bo tudi še dalje in le na ta način ga bo moč odstraniti, če se odpravi priložnost, da ne bo več ena

narodnost nad drugo gospodovala v narodnostnih zadevah. Da se to doseže, je pa najbolji pripomoček narodna avtonomija.

V tem se vjema z nami tudi naš najboljši narodno-politični program, kterega smo 20.000krat podpisanega že pred 20 leti v peticiji vladi predložili.

V tisti peticiji so Slovenci prosili, da naj bi vlada vse tiste okraje v jedno slovensko upravno skupino združila, kjer Slovenci skupno in sami prebivajo. Slovenci moramo sedaj s tem programom zopet na dan in na vso moč na to delati, da se nam vresniči, sicer zapademo po petih upravnih okrajih narodni smrti, kar nas pa ni še volja. Pogumno in moško se hočemo boriti, dokler si ne priborimo zmage in pravice. Zarad tega se bomo ob ugodnem času s svojimi zahtevami oglasili v tej visoki zbornici in zanašamo se na podporo vseh tistih avstrijskih domoljubov, ki resnično želé, da bi bilo mednarodnega prepira že enkrat konec.

Pa še za drug glavni vzrok vé, zakaj ni moč zatreti narodnostnega boja. Ta vzrok je pa pri postopanju vlad, ki so bile do leta 1868. na krmilu. Nobena teh vlad se ni resno pečala s članom XIX., nobeni vladi ni bilo mar, da bi mu bila vstvarila potrebni organ, namreč narodno zastopstvo pri posamičnih narodih. Mnogo imela bi pri izvrševanju člana XIX. opraviti tudi izvrševalna oblast in ravno tu je vlada marsikaj storila, kar bi ne bila smela storiti, in opustila, kar je bila njena dolžnost, ne opustiti, da bi se bil narodnostni prepir vsaj nekoliko zadušil in omejil.

Kar se nas Slovencev tiče, lahko rečemo, da smo že večkrat svoje zahteve vladi predlagali v raznih spomenicah, žalibog da dosedaj brez kakega zdatnega vspeha. In vendar so naše pravice take, da niso nikomur na škodo, in nikomur na napotji. Vlada bi nam jih tako lahko spolnila, saj tako malo zahtevamo, da nas mora, kar nas je slovenskih poslancev, že pred Bogom in pred ljudmi sram biti, da si s tako beračijo sploh pred slavno zbornico upamo.

Zahteve naše se nam vedno krčijo, ker se nadjamo, da bomo vsaj nekaj dosegli. Naši poslanci trkajo leto za letom pri raznih ministrih, podobni kakim sključenim spisanim prošnjam (veselost), da bi pa kedaj! le količkaj prida dosegli, se pa še ni prigodilo. (Poslanec dr. Vitezic: Žal, da je res tako!) In vlado pri vseh njenih važnih korakih krepkeje podpiramo, kedar je treba glasovati v njenem smislu, kakor pa vsi mameluki. (Viharna živahnost.)

Žalibože, da je res tako. Zato nas pa po Koroškem in Štajarskem za plačilo ponemčujejo, kakor morejo, po Istri in v Trstu pa polahonujejo — če tudi ne vemo zakaj! Ker vlada cinca in omahuje, dobivajo naši narodni nasprotniki iz tega cincanja vedno novo moč za svoje nasilstvo in krivičnosti. (Res! na desni.) Ni čuda, da je mednarodni boj čedalje huji.

Sedanja vlada bi bila vsaj v začetku lahko to storila, kar zahtevajo pravica in pravičnost. Ona je to opustila in zarad tega se je mednarodna borba tako razljutila, kar moramo vsi obžalovati. Pri nas n. pr. bi bila vlada pač že zdavnej lahko prepovedala posilno vpeljavo poduka v nemščini po naših šolah, opiraje se na član XIX., ki pravi, da se nihče ne sme siliti, da bi se naučil družega deželnega jezika. (Poslanec Ghon: Občine!) To ni res! (Poslanec Ghon: Da, res je!) — (Veselost.)

Tudi v Trstu bi bila vlada vže zdavnej lahko ukazala, da naj se slovenskim otrokom ustanovi slovenska šola. Prav tako ima Istra premalo ljudskih šol. (Klici na desni: Nič srednjih šol!) Gledé vsega tega, bi bila vlada pač vže zdavnej lahko vse potrebno Istorskemu deželnemu zastopu naročila, česar pa ni storila. Dalje ima vlada moč, učiteljišča tako uravnati, da bi jih tudi Slovenci lahko rabili. Pa tudi tega nam neče storiti. Slovenci potrebujemo dalje, da se tudi na nas ozira vlada v deželnem šolskem svetu Koroškem in Štajarskem, kajti sedanji deželni zastop nam ne privošči niti jednega zastopnika v deželnem šolskem svetu, če tudi nas je na Štajarskem 400.000 in na Koroškem 130.000 Slovencev. Prva dolžnost vlade bi bila, vso to krivico prej ko prej popraviti. Ker ima pravico, več funkcionarjev imenovati, kako lahko bi se vendar na tega ali onega Slovenca ozrla. Vsaj bi potem tu pa tam uradno lahko zvedela, kaj se pri nas Slovencev godi, česa želimo. Tako pa pod milim Bogom o nas prav nič ne zvé uradnega. Ravno sedaj je šestletna dōba pri kraji in ji bo treba zopet

imenovati nove okrajne šolske nadzornike, pa tudi nove funkcionarje za deželni šolski svēt. Jaz se nadjam, želim in prosim, da naj se vlada tukaj tudi na nas ozira.

Visoka zbornica je že večkrat v resolucijah vlado pozivala, da naj osnuje slovenske paralelke na gimnazijah po slovenski zemlji ležečih. Patrijarh Jakob služil je sedem let za svojo Lio; naši poslanci služijo vladi tudi že sedem let, o paralelkah pa ni še duha ne sluha. (Veselost.) Da bi imeli mi Slovenci radi uradnike, ki bi znali po naše govoriti, se pač samo po sebi razume. Zato bi morala pa tudi vlada skrbeti, da si take uradnike izgoji, za kar so pa izvestno slovenske šole najboljše sredstvo. Slovenska juridična predavanja na Graški univerzi bila bi tu na pravem mestu. Sicer smo tako stolico vže pod Bachovim absolutizmom imeli, zakaj jo toraj sedajna vlada odlašá ad calendás graecas?

Kar sem Vam povedal, več nego zadosti stvar pojasnuje, da bi bila vlada marsikaj lahko storila, kar bi bilo mednarodni prepir omejilo in potolažilo. Žal, da tega ni storila in prav zarad tega je ne morem odvezati krivde, da ni še mirú. Kar mi Slovenci in Slovani sploh zahtevamo, je jako malo in se dá prav lahko izpeljati, ker ne meri drugam, kakor na mednarodni mir in je v državnih temeljnih postavah vtemeljeno. Pa tudi državi sami bode zdatno na korist, če nam spolni naše želje. Posilno potujčevanje mora pri naših sosednih državah privlačno silo čedalje boljše poživljati, kar se mora končno s katastrofo, z nesrečo za Avstrijo končati. Posebno nevarno zdí se mi pa ponemčevanje. Čem hitreje in vspešneje se bo ponemčevalo, tem prej odpadejo nam nektare pokrajine. Le slepe oči ne vidijo ali pa nečejo tega viditi. (Prav dobro! na desni.)

Velike žrtve zahtevajo se od narodov in nihče se jim ne more odtegniti ali izogniti. Vsakega stvar kolikor toliko zadeva. Vlada ima toraj tudi sveto dolžnost za to skrbeti, da se narodom vedno tako godí, da vsaj plačila zmorejo. Nikakor se toraj ne spodobi, učila in izobraževališča le jednemu narodu na razpolago dajati, kolikor mu jih je drago, drugemu jih pa odtezati, ob enem pa od vseh enak krvni in drug davek tirjati. Vidite, to ni le krivično, temveč tudi krvoločno. To me spominja grozovitosti kakega egiptovskega faraona, ki je Izraelcem celó slamo kar zviškoma odtegnil, ki so jo potrebovali pri izdelavanju opeke, kljubu temu pa je zahteval enako veliko število opeke od njih.

Morda se bo naši visoki vladi kmalo ponudila prilika, obrniti se z manifestom do narodov avstrijskih. S kako nade se bo pač mogla obračati do njih, če ji bo vest očitala, da je bila Slovanom nasproti skopa, nepravična in da jih je dostikrat razpostavljala potujčevanju.

Kljubu temu se pa ne bojte, da bi ne storili svoje dolžnosti, kedar bo treba, in to zato, ker hočemo Avstrijo imeti, ker Avstrijo Evropi kot potrebno smatramo; kajti še smo trdno prepričani o izreku velikega českega narodnjaka Palackega, da „če bi Avstrije ne bilo, bi jo morali napraviti“; ker jo pa že imamo, jo moramo ohraniti. (Živahna pohvalana desni.) Za to se bomo postavili za njo s krvijo in premoženjem, ob enem pa tudi tem odločneje tirjali, kar se nam spodobi za ohranjenje in gojitev naše narodnosti.

Nikakor ni prav, da smo z drugimi narodi jednopravni samo pri davkariji in pred naborno komisijo. (Dobro! dobro! na desni.) Nikakor ni prav, da se od naših žuljev drugi debelé, dostikrat taki, ki niti v Evropi domovine nimajo (dobro! na desni) in da nas smatrate dobre le za pobijanje. (Dobro, dobro! na desni.) Mi zahtevamo, da smo v Avstriji ravnopravni državljani in da nas kot take spoštujete. (Dobro, dobro! na desni.)

Ekscelenca ministerski predsednik je nedavno o neki priliki rekel: Slovani v Avstriji poprej ne bodo dali mirú, dokler jim ne damo, kar potrebujejo za ohranjenje svoje narodnosti. To je res, in veselí me, da gospōda to sama sprevidi. Besede smo že čuli, sedaj bi pa radi še dejanja doživeli. To bode najbolja priprava za pomlajenje, za preosnovo Avstrije. Narodi, kedar bodo dobili svoje pravice, bodo dobili tudi nov pogum in, kedar treba, postavili se bodo, da se vresniči geslo: „Austria erit in orbe ultima!“ (Pohvala na desni. Mnogo poslancev govorniku čestita.)

Človek obrača — Bog obrne.

Slavni nemški zgodovinar J. A. Boost piše v predgovoru svoje zgodovine II. B. VI.: „Geschichte der Reformation und Revolution“. „Die Geschichte liefert den Beweis, dass die Gänge der sittlichen Weltordnung den Gängen der menschlichen Politik immer entgegengesetzt sind, dass die Gottheit gar oft das Schlimme zur Quelle des Guten macht.“ To je po naše: „Zgodovina jasno spričuje, da so pota božje previdnosti potom človeške politike vedno nasprotna in da Bog prav velikokrat iz hudega napravi kaj dobrega“. Res je naša prislovica: Človek obrača — Bog pa obrne. To priča nam volitev našega novega knezoškofa.

Ker se je o svojem času mnogo govorilo o izvolitvi novega knezoškofa za Krško škofijo, naj priobčimo, kar o njegovem delovanju piše „Mir“:

Znano je, kako so pisarili in kričali nemško-liberalni časniki — domači in tuji — da se mora za knezoškofa Krškega voliti trd Nemeč po duhu in djanji nemško-liberalcev — da mu ni treba znati slovenskega jezika, treba pa je, da je mož trdne volje, druhal prenapetih slovenskih duhovnikov brzdati in krotiti. Znano je, kako so se na Dunaj pošiljali dopisi, v kterih so se črnili in ovajali Slovenci — v kterih se je trdila laž, da so Slovenci že vsi tako omikani, da škofu ni treba znati slovenski — da bodo nastali nemiri in neredi, da ljudje odpadejo od katoliške cerkve, ako se postavi za škofa mož, ki ni vžeč nemško-liberalnim kričačem in rogoviležem.

Znano je to vse iz časnikov in iz pogovorov, ki so jih slovenski poslanci imeli z gg. ministroma Taaffe-jem in Gautsch-em.

Volitev novega škofa se je dolgo motala in sukala, ljudje so dolgo obračali — Bog pa je obrnil, obrnil tako, da nemško-liberalci niso dobili škofa po svoji volji, po svojem duhu in mišljenju, temveč tako je Bog obrnil, da smo dobili škofa, kterega smo po pravici veseli vsi katoličani, Nemci in Slovenci.

Le pogledjmo in premišljujmo našega knezoškofa prve govore in prva djanja!

Najprej so knezoškof pred svet stopili in svoje misli odkrili o katoliških društvih.

17. aprila — belo nedeljo — so prišli k zboru rokodelskih pomočnikov, ki so jim v čast napravili sijajno svečanost. V svojem govoru so se srčno zahvalili vsem dobrotnikom, ki so pripomogli, da je to društvo dobilo svojo lepo hišo — pohvalili so rokodelske pomočnike, ki v sedanjih nevarnih časih tako moško in neustrašeno kažejo svojo katoliško vero in prepričanje, pa so jih tudi prosili, da naj se tudi zanaprej zvesto držijo svojega gesla: „Religion und Tugend“, „vera in čednost“ naj ste jim lepi zvezdi, ki jim pravi pot kaže do časne in večne sreče!

24. aprila — drugo nedeljo po Velikinoči — je imelo Vincencijevo društvo po svojih pravilih občni zbor. Ob ½5. uri popoldne so prišli knezoškof k temu zboru in družnike razveselili s prav lepim govorom. Rekli so, da je bilo Vincencijevo društvo vselej velika potreba in dobrotá, da pa je veliko bolj potrebno ravno naše dni, ker je toliko uboštva in revščine, prave djanske ljubezni in usmiljenja pa tako malo. Vincencijevo društvo ima dvojno prednost: Tu se dela vse iz ljubezni do Boga in iz skrbi za zveličanje bližnjega. Pri ubogih je telesna revščina res velika, pa večkrat je dušna revščina še veliko večá. Božji dar iz rok in lepa beseda iz ust Vincencijevega brata je lepa, izdatna pomoč zoper telesno in dušno revščino ubogih, pa tudi velik dobiček za Vincencijevega brata. Reve in nadloge, ki jih vidi v toliki meri, delajo ga zadovoljnega s svojim stanom in v nemajo njegovo sree žive ljubezni do ubogih; pregrehe in zmote, ki jih obilno naleti pri ubogih, spominjajo ga na lastne slabosti in velike nevarnosti ter ga delajo previdnega; dobra dela — telesna in duhovna — kličejo božji blagoslov nad Vincencijevega brata in mu spletajo večno krono v nebesih. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. maja.

Notranje dežele.

Iz Prage se poroča, da je odšla deputacija Praškega „Sokola“, obstoječa iz staroste društva

dr. Linka, dr. Čížka in dr. Riegra ml. na Dunaj. Prošila bo za avdijenco pri cesarji zaradi prepovedi slavnostnega spreveda ob petindvajsetletnici svojega obstanka. „Sokolom“ v Ameriki je brzojavil svečanostni odbor: „Policijska prepoved svečanostnega spreveda je uničila svečanost; zato se ne priredi svečanost. Praga Vas bo vse jedno srčno pozdravila v svojem ozidju.“

Demonstracije proti vseučiliškemu profesorju in dvornemu svetniku **dr. Maassen-u** se vedno še ponavljajo. V ponedeljek so ga nemški dijaki pozdravili z žvižganjem in „pereat“. V torek je rektor na „črni tabli“ razglasil svarilo proti nemirom. Včeraj so se nemški „burši“ zopet zbrali na vseučilišči, da bi surovo pozdravili poštenega nemškega profesorja. Rektor Zimmermann jih opominja, naj bodo mirni. Ko pride dr. Maassen, zaženó rogovileži glasen „pereat“; bilo je zbranih 400 do 500. Isto se je ponavljalo, ko je dr. Maassen po svojem predavanju zapustil vseučilišče. Rektor je nato razglasil na „črni deski“ v imenu naučnega ministra, da bodo vseučilišniki kaznovani z najostrejšimi kaznimi, ako bodo ponavljali demonstracije.

Grof **Andrassy** je bil te dni na Dunaji ter se je razgovarjal s cesarjem in grofom Kalnokyjem. Kakor poročajo listi, hotel je dobiti dovoljenje, da pojasni v časnikih okupacijo Bosne in Hercegovine. Vsled dogovorov na Dunaji bo opustil svoj namen.

Ogerski trgovinski minister, grof Pavel Szechenyi, mislil je že pred tremi meseci odstopiti, ker mu zbornica ni hotla takoj dovoliti potrebnega kredita. Iz Budimpešte pa je sedaj dobila „W. Allg. Ztg.“ brzojavko: Iz zanesljivega vira se poroča, da trgovinski minister grof Szechenyi odstopi še pred volitvami. Ministerski predsednik se mora vdati liberalni stranki, ker ni zadovoljna s trgovinskim ministrom. Nedavno je hotel nek magnat, trdna podpora ministru Tiszi, odložiti mandat zaradi trgovinskega ministra. Naslednik grofa Szechenyi-ja bo erdeljski magnat, kakor se govori v vladnih krogih. — Na Ogerskem so čudne razmere. Več kot pet milijonov nemadarskih državljanov nimajo v državnem zboru nobenega zastopnika. Nad 2½ milijona Rumuncev se ne bo vdeležilo volitev v državni zbor, ker ne smejo prosto voliti. Tako tudi Slovaki že več let ne volijo poslancev.

Ynanje države.

„Novosti“ pišejo o **srbski** ministerski krizi in trdijo, da bo nova vzhodna vojska dala povod novim večjim državam po narodnostih. „Novoje Vremja“ pa piše, da je srbska kraljica prijazna ruski politiki. Podpira jo močna stranka, ki bo lahko vrgla Garašaninovo ministerstvo.

Bolgarska vlada je 160 kadetov imenovala podporočnikom. S tem jih hoče vlada za-se pridobiti. — Regenti so sedaj v Silistri in se vrnejo v Sofijo skozi Tirnovo. Skliče se takoj veliko sobranje, da regentom podaljša vladarsko oblast. Volitve za malo sobranje se bodo vršile konec tega meseca. — „Ratnik“, glasilo bolgarske vlade, ki izhaja v Burgasi, prinesel je nedavno članek, ki je vzbudil občno pozornost. Piše namreč: S takim zastopnikom ruskega cara, kakor je bil general Kaulbars, bilo je sporazumljenje nemogoče. On ni poznal bolgarskega značaja in ni spoštoval deželnih postav, zato se pa tudi ni rešilo bolgarsko vprašanje. Če ruski car ljubi naš narod, zadostovalo bi bilo, da bi bil rekel po svojem zastopniku: Bratje, to in to želim od vas, ne bojte se za svojo narodnost in neodvisnost, in stvar bi bila rešena. Listi poročajo, da car želi hitro rešiti bolgarsko vprašanje, in tudi regenti se dogovarjajo z rusko vlado v tej zadevi. Hočejo namreč odstopiti in imenovati nepristranske osebe, ki bi prevzele začasno vlado. Sedanje sobranje bi se razšlo in novo volilo, ki bi imenovalo Rusiji povoljnega kandidata za bolgarski prestol. Tudi bi bilo zadovoljno regentstvo z ruskim vojnim ministrom itd. — Iz tega razvidimo, da so se regenti že naveličali svoje službe in spoznali, da dežela potrebuje mirú.

Ruski zastopnik v **Carigradu**, Nelidov, bil je zadnji petek pri sultanu. Sicer ni prišlo na dan, o čem sta se dogovarjala, vendar trdijo, da se je razgovor vršil o bolgarskih zadevah. — Turški višji krogi upajo, da se bodo obravnave z Anglijo gledé Egipta kmalo in povoljno rešile.

V **nemškem** državnem zboru se je pričela debata o davkih od žganja. Minister Scholz zagovarja predlogo, ker država potrebuje denarja. Predloga se ozira posebno na koristi kmetovalcev. Večina govornikov je za davek od žganja. — Nemški cesar skoraj gotovo letos ne pride v Gostin, ker so mu zdravniki odsvetovali, češ, da ostri zrak več ne ugaja cesarju.

Francoski vojni minister je predložil zbornici načrt postave, da se v oktobru mobilizuje jeden vojni kor. Minister potrebuje 5 milijonov za vojaške vaje, ki bodo trajale 10 do 12 dni. — „Nordd. Allg. Ztg.“ že prerokuje novo nevarnost, ki preti iz Francije. „Lanterne“ piše o mobilizaciji, kakor bi hotla Francija dražiti Nemce. Poroča namreč, da je poskušal vojni minister, kako hitro bi mogel po železnici postaviti armado na mejo. Nedavno je v Soissonsu zbral 3784 môž in 580 kónj. Vojaki so dobili večerjo, konji so se napojili, vse je trajalo jedno uro. Navzoči so bili general Lewal, in vodstvo severne železnice. S poskusom so bili zadovoljni. Malo pozneje pride nenadoma vojni minister na vzhodno in severno železnico, ter ukaže, da mu

hitro sestavijo vojni vlak. V dveh urah je bil vlak z vsem pripravljen. „Lanterne“ konča svoje poročilo z besedami: Gledé železnice in drugih sredstev za obrambo bodimo brez skrbi. Mnogi listi pišejo, da odstopi francosko ministerstvo. Budgetna komisija je namreč veliko črtala v budgetu, s čemur vlada ni zadovoljna.

„Nusret“ piše o **afganskih** razmerah: Ahmed Eyub kan in njegov v Indiji živeči brat Jakub kan si vedno dopisujeta, da se dogovorita o pravici do afganskega prestola. Ruski car želi da pride Ahmed Eyub kot postavni kandidat na afganski prestol in ne kot revolucionar. Abdurrahmana, sedanjega kana, so Angleži vsilili Afgancem proti pravici, in tega morajo prej odstaviti. Treba pa je tudi, da se Eyubov brat Jakub kan in njegov sin Musa odpoveata svoji pravici do afganskega prestola. Oba pa sta prijazna Rusiji in se bota odrekla prestolu na korist Ahmedu Eyubu. Jakub kan le to tirja od brata, da ga imenuje naslednika, ko bi (Eyub) umrl brez moških potomcev, in sedaj pa službonamestnika. — Afganska mejna komisija v Peterburgu še sedaj ni končala svojega dela. Angleški zastopniki takoj po prihodu niso ničesa storili, ker so obiskovali vplivne osebe. Še le 4. t. m. pričela so se resna posvetovanja. Upanje je, da se bodo ruski in angleški zastopniki sporazumeli, akoravno ovirajo posvetovanja vojaški krogi. Anglija želi, da se vredi meja, ker so se v Afganistanu pričeli nemiri.

Izvirni dopisi.

Iz Vevčega pod Ljubljano, 11. maja. (Slavnost gasilnih društev v Ljubljani.) Kakor navadno minula leta, smo se tudi letos zbrali 8. maja ognjegasilci, da smo bili skupno pri božji službi v Ljubljani pri podružnici sv. Florijana. Zares se nas je sešlo lepo število, okoli 200 mislim, iz raznih krajev, da se priporočimo sv. Florijanu, da nas zopet varuje in podpira s svojo mogočno roko pri našem težavnem delu. Bilo je nas šest društev, ako se ne motim, in sicer iz sledečih krajev: Iz Šmarija, Viča, Domžal, od tod tudi 32 môž godbe, potem iz Vevčega, Bizovika in Ljubljane.

Ob 10. uri smo imeli skupno sv. opravilo v cerkvi sv. Florijana, in potem kratko zabavo na Ferlinc-evem vrtu. Zeló so povzdignili slavnost Domžalski godci, naj jim toraj bo srčna zahvala. — Po kratkem kosilu je govoril g. Fr. Doberlet. V svojem temeljitem govoru nam je gospod na srce pokladal dolžnosti, ktere ima gasilno društvo in vsaki posebej.

Zares, vse hvale vredne bile so besede mnogozaslužnega gospoda; toraj srčno obžalujemo, da jih ni mogel vsak ud društva razumeti, kakor bi bilo to njemu treba in koristno, ker govor je bil nemški. Vsekako je težavno, muogozaslužnemu gospodu kazati take napake, ker pride prehitro zamera, ali molčati ne smemo, sicer pa tudi — ne moremo. Naj bi bil pač blagi gospod vsestransko dobro premislil, da stoji v sredi slovenske zemlje in govori sinovom, ki nemškega ne umejo, človekoljubne dolžnosti pa radi in požrtvovalno spolnujejo, potem bi bile pač padle njegove besede na srca gasilcev, kamor jih je tudi gospod namenil. Gotovo se ne motim, ako rečem, da večina zbranih je bila gluha za njegov govor, ker ga ni umela; priča so mi tisti, ki so radovedno drug drugemu popraševali: „Kaj govori gospod, kaj je rekel?“ In nasledek tega je, da sicer vneti in pošteni udje zgubé vse veselje in zaupanje ter se poslednjič celó ne vdeležujejo več toliko človekoljubnega dejanja. Ne sramujmo se jezika, kterege je nas mati učila! Mar li ni sposoben tudi za javni govor? Gotovo; o vseh še tako vednostnih rečeh se govori v društvih in javnih prilikah, se poroča v raznih časopisih in knjigah, in bi se o taki vsakdanji reči ne dalo govoriti! Naj verjame, kdor hoče, ne more pa verjeti O. J—k, član gasilnega društva.

Iz Kamnika, 11. maja. (Požar v praharni.) Danes je velik strah vznemiril vse tukajšnje prebivalstvo. Okoli 11. ure dopoldne razpoči se v tovarni za strelni prah kotel v poslopji za solitar in takoj vzdignejo se bele megle gostega dima, katerim sledi čisto črni dim in kmalo prikazal se je tudi plamen vrh strehe: Nepopisljiv strah in groza obsla je vse mesto, ko se raznese glas, da gori solitar, v kterege bližini je veliko stotov žvepla nakopičenega; to tem več, ker poslopje, ki se je vnelo, stoji najbližje mestu. In ker je bilo že poprej po vsem mestu znano, da eksplozije smodnika, kakor smo jih nedavno dvakrat doživeli, niso v nobeni primeri z nevarnostjo, ko bi

se žveplo vnelo, ktero bi okužilo vso okolico tri ure na okrog: beži naj v takem slučaju vsak, komur je življenje drago, kakor hitro mu je mogoče, iz mesta.

Ni se toraj čuditi, da je po nastalem požaru vse bežalo iz mesta, najbolj proti Mengšu peš in na vozovih, zlasti ženstvo in otroci in to do 12. ure. Okoli ½1. ure polegel se je ogenj, ker so pogorišče omejili in ga pretrgali od družih poslopij. Domača vrla požarna straža bila je takoj na požarišči in se pogumno obnašala. Posrečilo se ji je odvrniti veliko nesrečo, ki je pretila našemu mestu. Proti ½1. prihitela je še Domžalska požarna straža, in tako je bil ob dveh ogenj že večinoma zadušen. Velika sreča bila je tudi, da je bilo čisto mirno nebo brez vetra ali kakega viharja. Kak strah in zmešnjava bi bila, naj bi ogenj bil nastal ponoči! Usmrten ni bil nobeden, vendar pa, kakor je čuti, bilo jih je nekoliko poškodovanih, ko se je razpočil kotel. Za zdaj smo odšli večji nevarnosti, a strah pri marsikaterem ne bo brez nasledkov, kterege smo v teku dveh let prestali.

Previdno nikakor ni bilo dovoliti, da se tako blizo mesta stavi tak nevaren vulkan. Kajti gmoten dobiček, ki ga ima mesto od tovarne, ni v nobeni primeri s strahom, v kterem je mesto. Tudi tuje goste to ne bo vabilo v naš sicer zdrav in krasen kraj.

Iz Fužin na Gorenjskem, 10. maja. Kupil je tukajšnji grad, zgornje in spodnje fužine, z vsemi k tem spadajočimi posestvi, na dražbi, kar je prejšnjega posestnika, g. Neuss-a, stalo štiri sto tisoč goldinarjev, te dni nek Dr. Goipinger iz Monakovega za osemdeset tisoč goldinarjev. Ali se bo še na dalje pečal s fužinstvom, ali kaj družega začel, še ni znano.

Pri zadnji volitvi bil je za župana izvoljen naš rojak c. k. poštar in posestnik g. August Maly.

Domače novice.

(Javna seja Ljubljanskega mestnega zbora.) (Konec.) Gosp. odbornik Murnik poroča v imenu stavbinskega odseka o oddaji kamnoseških del za leto 1887. Več Ljubljanskih kamnosekov je poslalo svoje ponudbe mestnemu zboru. Najnižje cene pa je stavil g. Vinko Čamernik, zato nasvetuje stavbinski odsek, da se g. Čamerniku oddajo kamnoseška dela. Za prihodnja tri leta 1888., 1889. in 1890 pa nasvetuje stavbinski odsek, da se razpiše že v jeseni oddaja kamnoseških del in dobava materijala. — O vravnavi ceste za streliščem poroča v imenu stavbinskega odseka g. dr. Staré ter povdarja potrebo, da se razširi omenjena cesta. V ta namen bi pa morala odstopiti finančna direkcija od svoje zemlje 270 □ m., Alojzijevišče 330 □ m., g. Ivana Kavčič 142 □ m. in g. Hedviga Eisl 460 □ m. Lastniki pa stavijo jako visoko odkupnino, po 5 gl. štirjaški meter in še druge neugodne pogoje, tako, da bi le odkupnina znesla nad 4500 gl. Zato nasvetuje stavbinski odsek, da se razširjenje ceste po omenjeni črti za sedaj še opusti. Da se pa vendar odpravi nekaj nedostatkov, nasvetuje odsek, naj se sreliške ulice razširijo le ob finančni direkciji in plača v ta namen iz tekočih dokodkov 1700 gl., kakor tirja finančna direkcija. Gledé nadaljne črte naj se magistrat pogaja z imenovanimi lastniki. (Vsprejeto.) — O konečnem računu gledé gradnje obrežnega zidú pod Hradeckega mostom poroča g. Potočnik in omeni, da je podjetnik g. Lončarič dobro dovršil delo. Izplača naj se mu 20.480 gl. 17 kr., toraj 6232 gl. 21 kr. več, kakor je bilo preračunjeno.

V imenu policijskega odseka poroča g. dr. J. Vošnjak o ustanovitvi šeste lekarne v Ljubljani. V tej zadevi so se poprašali Ljubljanski lekarnarji, ki so odgovorili, da šeste lekarne ni treba in da zadostuje za 10.000 prebivalcev ena lekarna. Sklicevali so se na večja mesta kot: Prago, Brno, Gradec in Linc, kjer je primeroma po številu prebivalcev manj lekáren, kakor v Ljubljani. Tudi imajo zdravniki v Ljubljanski okolici svoje lekarne.

Društvo kranjskih zdravnikov je enako odgovorilo, da namreč šeste lekarne v Ljubljani ni treba. Zdravstveni mestni svét je istega mnenja. Na podlagi tega je sklenil policijski odsek, da se ena sedanjih lekáren preseli na Št. Petersko ali Poljansko predmestje. Tu se namreč mesto razvija, posebno ob novi cesti do kolodvora. Ko bi se pa nobena dosedanjih lekáren ne hotla preseliti iz sredine mesta

v omenjeni predmestji, prosi naj se vlada, da se ustanovi v tem kraju šesta lekarna. — Uname se o tem predmetu živahna debata. Najprvi se oglasi g. dr. Tavčar, ki se nikakor ne strinja s prvim odstavkom predloga, da se namreč ena dosedanjih lekarn preseli na Poljane ali na Št. Petersko predmestje. Umevno in naravno je namreč, da se nobena lekarna ne bo hotla preseliti na predmestje. Mestni zbor bo povpraševal in konečno ostanemo pri starem. Šesta lekarna je potrebna. G. dr. Keesbacher je svoje dni sam trdil, da so za 12.000 ljudi potrebne 4 lekarnice in je navdušeno zagovarjal peto lekarno. Sedaj pa se je pomnožilo prebivalstvo od istega časa v toliki meri, da je potrebna šesta, posebno pa v omenjenih predmestjih.

G. dr. Tavčar stavi predlog, naj se opusti povpraševanje pri lekarjih, bi se li hotel kateri premakniti, in naj se prosi sl. vlada, da dovoli šesto. — G. odbornik Hribar se popolnem strinja s predgovornikom in pripomni, da je okolica Ljubljanska jako obljudena in dalječ okoli ni nobene lekarnice. Zdravniki imajo sicer svoje lekarnice, toda ti kupujejo svoja zdravila večinoma tudi v Ljubljani. — G. dr. Bleiweis zagovarja predlog policijskega odseka, češ, da se občinstvo ni izreklo za šesto lekarno. Po daljši debati, ktere so se vdeležili gg.: Velkoverh, Valentinčič, Hribar in poročevalec dr. Vošnjak, bil je konečno vsprejet predlog g. dr. Tavčarja, naj se prosi vlada, da dovoli šesto lekarno in sicer na Poljanah ali na Št. Peterskem predmestju.

Koncem dnevnega reda vpraša g. Hribar g. župana, zakaj se je popravila polovica novega tlaka? Gosp. župan odgovori, da so delavci slabo vložili tlak in podjetnik ga bo popravil na svoje stroške. Gledé smetišča na travniku zunaj mesta odgovori g. župan g. Hribarju, da ni bilo mogoče dobiti pripravnega prostora.

(Spomin desetletnega obstanka Ljubljanske ljudske kuhinje) se je preteklo nedeljo prav lepo obhajal z božjo službo, katero je opravljal preč. g. kanonik msgr. Jeran. Po svetem opravilu podali so se vdeleženci v prostore ljudske kuhinje v starem strelišči. Ob 11. uri se je pričelo prosto pogostovanje, in sicer najpred dijakov, katerih je bilo kakih dvesto. Potem so prišli na vrsto vsakdanji gostje in mestni revni, katerih vseh vkup je bilo zopet blizo dvesto. Dobil je vsaki kruha, juhe, mesa s prikuho in pečenko s salato ter piva in vina. Mestnim revnim, kateri niso mogli osebno tje priti, poslalo se je kosilo na dom. — Goste so prišli pogledat ter se prav toplo za-nje zanimali: Deželni predsednik g. baron Winkler z gospo baroninjo; deželni glavar grof Thurn, mestni župan g. Grasselli, stolni kanonik msgr. Jeran in dr. — Za brezplačno pogostovanje so nekteri veliko darovali, n. pr. gg.: Kozler, Auer, Copič, Recher in dr. Da se je vse vodstvo z gospémi in gospodičnami, ki dejansko v kuhinji delujejo, svečanosti vdeleževalo, se tako umé. Pogostovani se bodo gotovo še dolgo in hvaležno spominjali desetletne svečanosti pretekle nedelje.

(Občni zbor meščanske vojašnice.) (Konec.) O računu izraza gospod Muck sledeče potrdilo, da preglednika potrjujeta, da sta pri pregledovanju društvenih knjig prihodke in izdajke za l. 1886. po § 18 društvenih pravil natanko pregledala in videla, da je vse prav in gotovo, ter predlagata, da izjavi občni zbor društvenemu vodstvu popolno zaupanje, čemur zborovalec enoglasno pritrdijo. Vršé se potem volitve in izvoljeni so z veliko večino glasov v vodstvo gg.: Karol Lahajner, Franc Geba, Oroslov Dolenc in Gašpar Ahčin; kot preglednika računov pa gg.: M. Muck in Josip Gerber. Pri posameznih predlogih oglasi se g. dr. Staré, in nasvetuje, ker je sedaj dolg pri vojašnici poplačan in se je nadjati gotovo čistega dobička vsaj 1400 gld., naj se isti razdeli med deležnike vojašnice v tej smeri, da dobi od čistega dobička vsaki deležnik, za kolikor vojakov nastanjenje je vložil glavnic, po 70 odstotkov od čistega dobička, 30 odstotkov pa naj ostane kot rezervni zaklad za izvanredne potrebe. Temu predlogu se protivi g. Pakič, češ, da bode le treba še kupiti malo na vojašnico naslonjeno hišico Tomčevo, da bi meščanska vojašnica bila potem na vse strani prosta. Vodja g. Horak temu pritruje, ter opomni, da je treba sedaj še zmirom jako velikih poprav v vojašnici, posebno tla so slaba v sobah in tu bode globoko treba poseči v žep. Vsekako pa bi se morala

kupiti ob ugodni priliki Tomčeva hiša, ktera je tako rekoč naslonjena na meščansko vojašnico, kajti potem bi bilo mogoče napraviti okna tudi proti Trnovski cerkvi in bil bi tudi v tem delu poslopja meščanske vojašnice zveži zrak in vedno pritoževanje vojaških poveljnikov bi nehalo. Pri glasovanju pa obveljá z večino glasov predlog g. dr. Staré. Gosp. dr. Ahčin stavi predlog, naj se odslej izplača društvenikom meščanske vojašnice, po njih vplačanih deležih, brez ozira na to, koliko imajo prideljenih vojakov za nastanjenje, ali več ali manj, v kolikor so zavarovani pri meščanski vojašnici in naj se izplačilo vrši po določilu mestnega magistrata, koliko je plačati in to od l. 1887. počenši, kateri predlog se po kratkem razgovoru sprejme. Vodja g. Horak nasvetuje, da društvo dovoli za boljše hrano vojakom, kateri so nastanjeni v meščanski vojašnici, na rojstni dan presvitelega cesarja 40 gld., prostovoljni požarni brambi Ljubljanski pa 10 gold. letne podpore, ktere predloge zbor brez razgovora odobri in se potem zborovanje sklene.

(Nova skladba.) Gosp. Ignacij Hladnik, organist v Škofji Loki, izdal je nove četverglasne pesni za praznik presv. Rešnjega Telesa pod naslovom: „Cantus sacri tam in expositione quam in processione servientes“. Natisnili Blaznikovi nasledniki. Cena 80 kr.

(Kamnik v nevarnosti.) Včeraj polu 12. ure dopoludne naznani dvakratni strel z Grada ogenj. Raznese se glas, da gori tovarna za smodnik pri Kamniku. Velika množica ljudi, požarna bramba in vojaki hiteli so na kraj nesreče. Kmalo po 1. uri popoludne naznani brzovaj iz Kamnika, da mesto ni v nevarnosti, ker vnela se je le shramba za solitar in požar je omejen. Obširneje poročilo o požaru je v današnjem dopisu iz Kamnika.

(Iz Kovora) se nam od dne 10. t. m. poroča: Pred nekterimi dnevi je nekdo, ki nože brusi, v Kovoru cerkveni nož za velike hostije s slabejim vedoma zamenjal. Toliko, če bi ga komu prodajal, da se vé ravnati.

(Vabilo) k občenemu zboru kmetijske podružnice na Krškem v nedeljo 15. t. m. v šolskem poslopju ob 3. uri popoludne. Dnevni red: 1. Volitev novega odbora. 2. Volitev zastopnika v občni zbor glavne družbe. 3. Govor o vinoreji na Dolenjskem. 4. Nasveti. Odbor.

(Tiskovna pravda „Hrvatske“.) Kakor piše „Obzor“, obsodila je sodnija vrednika „Hrvatske“ g. Zavrliča zaradi članka „Poslanica Križevčanom“ na 16 mesecev ječe in 100 gld. kazni. Isti časnik je bil tudi tožen zaradi enega dopisa iz Petrinje, in sodnija je obsodila dopisnika Žugaja na mesec dni zapora in izdajatelja „Hrvatske“ na 2300 gld. izgube na kaveiji. Kraljevi stol sedmorice pa je znižal kazen ter obsodil gosp. Zavrliča na osem-mesečno ječo in 50 gld. kazni, Žugaja na mesec zapora in izdajatelja „Hrvatske“ na 1200 gld.

(V Višnjaju) v Istri zmagala je v torek pri občinskih volitvah v tretjem razredu hrvatska stranka s 161 proti 30 glasovom. Do sedaj so tam gospodarili Lahoni. — Vrlo naprej!

(Duhovske spremembe v Krški škofiji.) V Št. Martin pri Beljaku pride za prorizorja č. g. Jul. Rupuik, Jan. Sirnik na Rudo in Jos. Bergmeister v Št. Peter v Kačjem Dolu. Umrli je č. g. Šimen Zojer. R. I. P.

Telegrami.

Dunaj, 12. maja. Včeraj zvečer se je ponavljala demonstracija proti dr. Maassenu. Več sto dijakov se je zbralo pred njegovim stanovanjem, policija jih je razpabila, pet zaprla. Danes ni bilo juridičnih predavanj; ako se ponavljajo demonstracije, zaprla se bo juridična fakulteta. Deputacija vseučilišnikov je naznanila rektorju, da hoče vzdržati red na vseučilišči in ovirati demonstracije.

Belgrad, 12. maja. Kraljica in kraljevič sta zjutraj odpotovala in prideta jutri v Bukarešt, kjer ostaneta dva dni.

Tujci.

10. maja.

Pri *Matiču*: Anton Fröhlich, knjigotržec, z Dunaja. — Winter, R. Lautner, J. Lautner, Petermichl, Weissensteiner, Fritsche, Schneider in Schimann, trgovci, z Dunaja. — Gustav Goldscheider, potovalec, iz Moravskega. — Anton Schwarz, potovalec, iz Grada. — Hoffmann, trgovec, iz Kočevja. — Verderber, posestnik, iz Krškega. — Keržnik, posestnik, iz

Tržiča. — Staré, posestnik, iz Mengša. — Petsche, trgovčeva soproga, iz Starega trga. — Jurij Haggioneta, zasebnik s soprogo, iz Trsta.

Pri *Stonu*: Hirschfeld, Janeschitz, Fabiani in Sruet, trgovci, z Dunaja. — Herm. Liebmann, trgovec, iz Budapešta. — Anton Nossak, c. k. major, iz Inomosta. — Rihard Murgel, c. k. uradnik, s hčerjo, iz Kranja. — Julij Murgel, c. k. pristav, iz Velikih Lašč. — vitez Artur Arbter, c. k. major, z družino, iz Ljubljane. — Anton Thomann, veletržec, z družino, iz Trsta. — F. Ambrosch, zasebnik s soprogo, iz Trsta.

Pri *Južnem kolodvoru*: Henrik Zellbauer, potovalec, z Dunaja. — Viljelm Klezi, zasebnik z družino, iz Tirol. — Sigm. Schick, potovalec, iz Brna. — Prister, zasebnik, iz Zagreba. — Benuna in Sterle, posestnika, iz Starega trga. — Martin Preger, zasebnik, iz Ljubljane. — Ferd. Weiss, trgovec, iz Trsta.

Pri *Avstrijskem caru*: Loser in Kosel, trgovec, iz Českega. — A. Pire, posestnik, iz Kroepe. — J. Demšer, posestnik, iz Železnikov.

Pri *Virantu*: E. Leuba, zasebnik s soprogo, z Dunaja. — Andrej Pavlovic, načelnik postaji, iz Beljaka. — F. Gorec, župnik, iz Istre. — Vine. Slivnik, posestnik, iz Št. Vida.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		736.30	+15.0	sl. vzh.	del. jasno	
11. 2. u. pop.		735.38	+17.2	sl. zap.	del. jasno	5.90
9. u. zveč.		735.66	+1.06	sl. zap.	oblačno	

Dopoludne deloma jasno, popoludne se je pooblačilo, po noči dež. Srednja temperatura 14.3° C., za 1.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 35 kr.
Sreberna 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	876 „ — „
Kreditne akcije	280 „ 30 „
London	127 „ — „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon.	10 „ 05 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	62 „ 30 „

Tržne cene

dne 11. maja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	7 31	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež,	4 87	Surovo maslo, „	— 90
Ječmen, „	4 39	Jajce, jedno „	— 2
Oves, „	4 92	Mleko, liter „	— 8
Ajda, „	4 55	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	4 87	Telečje „	— 54
Koruza, „	5 04	Svinjsko „	— 64
Krompir, „	2 67	Koštrunovo „	— 36
Leča, „	10 —	Pišanec „	— 60
Grah, „	9 —	Golob „	— 17
Fižol, „	9 —	Seno, 100 kgr.	2 86
Maslo, kgr.	96	Slama, „	2 86
Mast, „	66	Drva trda, 4 mtr.	6 20
Špeh svež, „	56	„ mehka, „	4 20

Poslano.

Prečastiti duhovščini.

cerkvenim predstojništvom itd., ki name-ravajo k Binkoštim za svoje cerkve napraviti nove altarne preproge (tepihe), uljudno naznanjam, da mi dotična naročila dopošljejo vsaj do 18. t. m., da mi bode mogoče poslati pravočasno uzorec na ogled in ravno tako mogoče o pravem času izgotoviti naročene preproge. Za obila naročila se priporočam, zagotavlja nedosežno in najfinejšo izvršitev.

Z velespoštovanjem

ANTON OBREZA, tapecirar,

(2) Ključarske ulice šte. 3. — Ljubljana.

Št. 7924.

Razglas.

(2)

Ker sta bila dva tukajšnja konja dalje časa hudo smrkava in je mogoče, da so tudi drugi konji od njih nalezli to nevarno bolezen, naroča se vsem lastnikom konj, da nemudoma objavijo mestnemu magistratu, če pri katerem konji opazijo kako sumno znamenje. Ta bolezen, katera je včasih dolgo skrita, prikazuje se s tem, da se živali začne cediti iz nosnic, ali da jej zatekó podčeljustne žleze, ali da se v nosnicah spuščajo mali trdi mazulji.

Sumno je tudi, če konj jame težko sopsti, zamolklo pokašljevati in hujšati.

Kdor gospóski ne oznani o pravem času, da mu je živina zbolela za sumno ali očitno nalezljivo boleznijo, tega je po postavi z 29. dne februarja 1880 št. 35, drž. zak. kaznovati z zaporom do 2 mesecev ali globo do 300 gold.

Mestni magistrat Ljubljanski

6. dan maja 1887.